

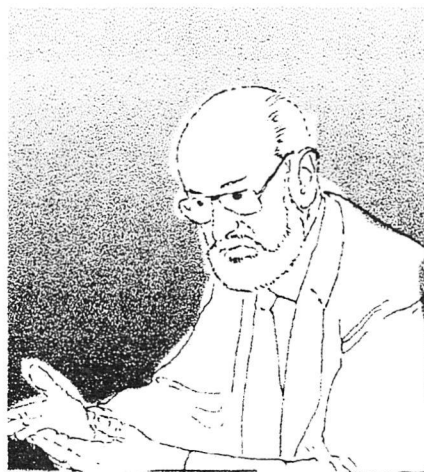
Llompart, l'exemple cívic

Isidor Marí

No record exactament quan vaig conèixer en Josep Maria Llompart. Curiosament, en començar aquest article m'adon que és una d'aquelles presències que pareix que t'acompanyen des de sempre, i que sense elles les coses no serien així com són.

Quan vaig arribar a Mallorca, l'any 1972, per fer de professor ajudant a l'Estudi General Lluïà -llavors delegació universitària de Filosofia i Lle-tres-, ell hi feia les classes de l'assignatura **Literatura i cultura catalana contemporànies**, una de les dues matèries de català que es feien aleshores a la Facultat. Segurament va ser llavors que el vaig trobar per primera vegada. En aquell moment, però, no em podia imaginar que hauria de ser jo qui el succeís, el curs següent en aquesta matèria, ni tampoc que coincidiria amb ell en moltes altres iniciatives culturals i cíviques dels anys vibrants de la transició.

Una cosa sí que puc dir, i és que en totes aquestes ocasions en què vam coincidir, la col·laboració amb en Llompart va ser per a mi una lliçó i un autèntic privilegi. Per això, quan els companys de **PISSARRA** en van convidar a escriure unes línies en el marc de l'homenatge que es ret al nostre home de lletres, vaig pensar que el meu petit testimoni del seu comportament cívic podia aportar una faceta

humana que completàs altres dimensions més conegudes de la seva àmplia tasca cultural.

La revista LLUC

Devia ser a començaments de l'any 1973 quan em va convidar a formar part del consell de redacció de la revista **LLUC**; en aquell temps, si no era l'única publicació en català a Mallorca, sí que representava un punt de referència inexcusable sobre l'evolució de la nostra cultura i la nostra problemàtica nacional.

En Josep Maria Llompart hi feia de Cap de Redacció i les reunions que manteníem per preparar cada número -de periodicitat mensual durant aquells anys- van ser la primera ocasió en què vaig poder apreciar amb altres companys (Damià Ferrà-Ponç, Gabriel Janer Manila, Joan Miralles, etc.) el seu discret guiatge.

President de l'Obra Cultural Balear

Pocs anys després -el 1978, si no m'equivoc-, en Llompart va ser elegit President de l'Obra Cultural Balear, càrrec que va ocupar fins que el va rellevar Ignasi Ribas el 1983.

Aquells van ser uns anys especialment intensos i moguts. L'Obra Cultural es va convertir durant la transició que va seguir la mort de Franco en un punt de trobada on conflüen la major part de les iniciatives unitàries relacionades amb la llengua, la cultura o la política nacional.

El prestigi personal d'en Llompart i la seva franca disposició a col·laborar en totes aquestes iniciatives van consolidar extraordinàriament el respecte i la projecció ciutadana de l'Obra. També durant uns anys vaig tenir ocasió de seguir-ho de ben a prop, com a vocal que vaig ser de l'entitat durant la presidència d'en Llompart. Entre les moltes coses que es podrien destacar de la seva actitud, voldria subratllar-ne una, que crec especialment significativa: la senzilla naturalitat amb què en Josep Maria va esdevenir protagonista destacat o principal de moltes actuacions públiques.

Tota persona que ocupa un càrrec rellevant pot, legítimament, exercir-lo amb una certa voluntat de protagonisme. No he

J.M. Llompart, Miquel Alenyar, Ignasi Ribas i Climent Garau. Tots ells han presidit l'OCB.
Foto: Arxiu Xesc Amengual.

conegut ningú, però, que sabés estar al seu lloc amb la natural prestància d'en Llompart. Més enllà de la seva coneguda capacitat per usar el to just en els seus parlaments, m'agradaria saber reflectir la digna senzillesa amb què exercia les seves comeses públiques, amb l'exacta consciència de no ser ell personalment qui s'havia de fer sentir, sinó en la seva condició de representant d'una comunitat cultural i nacional.

La manifestació per l'autonomia de 1977

Degué ser per aquest merescut prestigi que es va encarregar a Josep Maria Llompart de llegir el comunicat unitari que els diferents partits i entitats van preparar amb motiu de la multitudinària manifestació **Per l'autonomia** que va ser convocada a Palma el 29

d'octubre de 1977. En aquesta ocasió vam poder apreciar també la fermesa valenta d'en Llompart.

Acabaven de tenir lloc les primeres eleccions democràtiques --juny de 1977--, i l'assistència a la manifestació va ser espectacular: no sols va ser la més concorreguda de les que s'havien fet fins aleshores, sinó que no n'hi ha hagut cap altra de semblant de llavors ençà. La Plaça Major bullia plena de gent.

En Llompart va emprendre la lectura del comunicat conjunt que, com dèiem, li havia estat encomanada. Va arribar un moment --no record exactament el text-- en què la declaració es referia a la llengua de les nostres illes anomenant-la català, sense els freqüents circumloquis eufemístics dels anys del franquisme.

Els que hi éreu ja sabeu què va passar: la desinformació i els prejudicis d'un sector de la massa van fer que s'alçassin crits de "**mallorquí, mallorquí**". La confrontació era ben absurda, i més per a un eivissenc com jo, que estava desconcertat de sentir aquells vociferants pretenent que a les Pitiüses parlam en mallorquí. Fos com fos, la situació era ben embarassosa. Però en Llompart no va afluixar: va refermar, enfront dels crits dels altres, el nom de la llengua, cridant "**català, català**". I va prosseguir la seva lectura.

Enmig del mal gust que ens va deixar aquest incident, tots els que hi érem conservam el record de la postura coratjosa i enèrgica d'en Llompart; una bona imatge per cloure aquesta evocació. Gràcies pel teu exemple cívic, Josep Maria.